

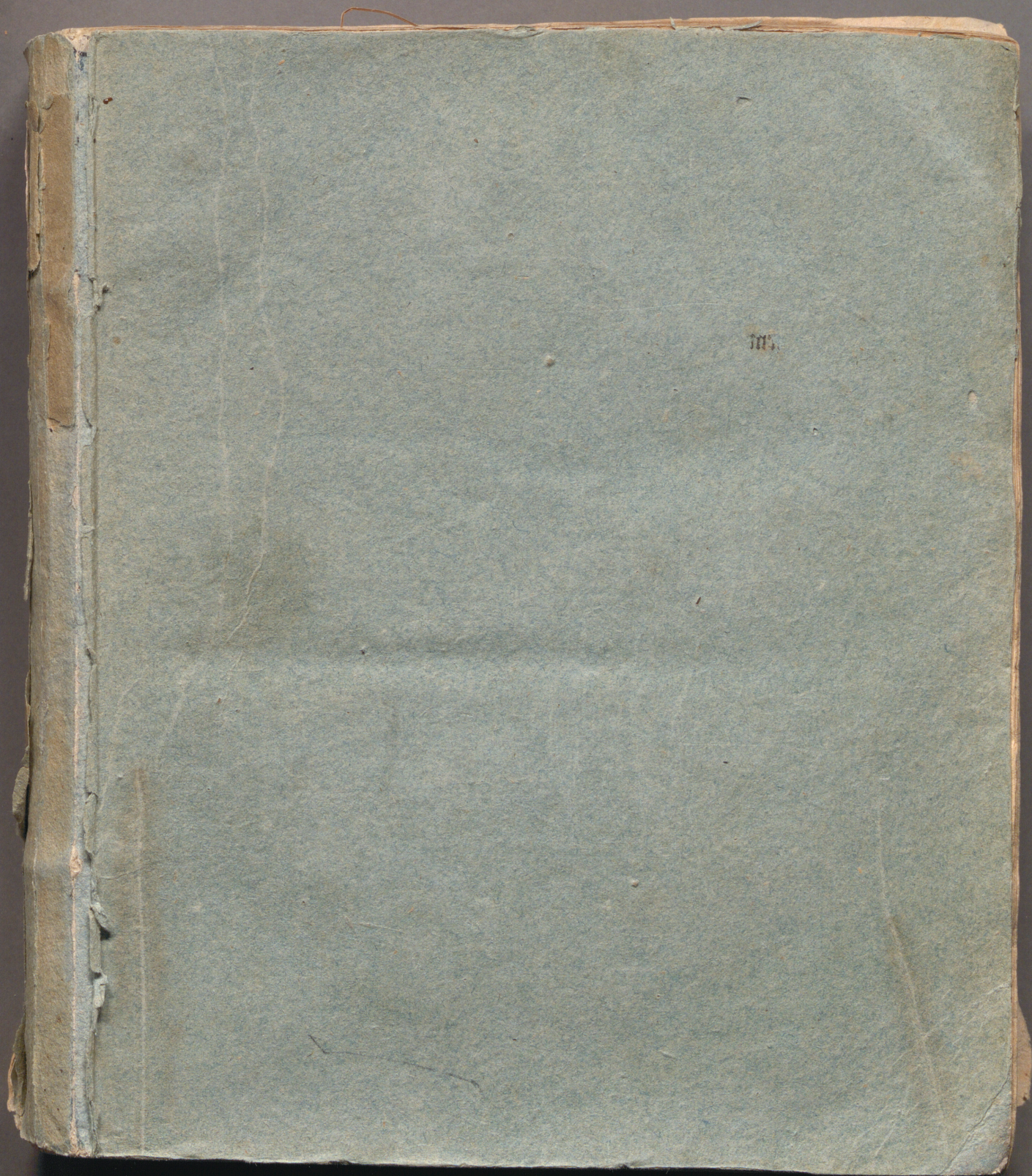
Dissertatio historico-politico-oeconomico-moralis om en mössa. Som med den ...

Uggla, Carl Fredrik Hillebrandsson,

*Vardagstryck 66 Db, 1769 års urtima
riksdag, Handl., Bd 4*



National Library
of Sweden



OKAT.

Storbräff

Riksd.-handl.

1769 års ordning

Riksdag, Händl.

Bd 4

Disfertatio

Historico-Politico-Oeconomico-Moralis

Om En Svösa.

Som

Med den wälsartade Politiska Facultetens samtycke

Och under

Den Högdäde och Widberömda Professorens

JERONYMI PILEASTRI

Inseende,

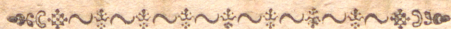
Allmänhetens ompröfwande underställes

Af

CHRISTIANUS WURMIUS,

Antiquarius.

1665.



Nu på fleras enständiga begäran öfversatt,

Af

CAJUS FURIUS NASO;

Astrolog, judiciar, & Chiromant, Studiosus.



STOCKHOLM,

Tryckt i Kongl. Tryckeriet, 1769.

Den Högådle och Widtberömde Herren
Herr CAJUS MOSSOPHILUS
MAXIMUS,

Professör Astrolog. och Ledamot af Chiromant. Societet. i
Oxford och Osnabrügg,

Min Högårade käre Morbror.

Den Högådle och Widt. Lagfarne Juris Utriusque
DOCTORN
BARTHOLD. GISPOGAPIUS,

Samt

Äldermannen

Konsterfarne och Beleswade

GUMPEGOLO MUSCHO-
BRITTUS,

Mine Högårade käre Swågrar,

Tillågnas detta Academia Lärdoms. Prof

af

Deras

Edmjukaste Tjenare,

CHRISTIAN WURMIUS.

F ö r e t a l.

Sedan det blifwit ett wedertagit bruk, att den som ärnar winna befordran i den Lärda Werlden, bör innan han öfwergifwer Hög-Scholan Författa en Afhandling uti något Lärdt Ämne och den samma förswara, så har jag i förtrostan på egen skickelighet, samt efter flere Gynnarens tillskyrtan utwaldt detta Ämne, til min Academiska Afhandling. Jag utbeder mig för den samma mine Läsares ynnest, samt försäkrar, at jag härwid använt mycken möda til utredande af alt det som i äldre och senare tider under Mörka begripes, Lärdomens älskare til största upbyggelse, men tyvärr, allom dem til harm och förargelse, som föragta Wetenskaperna och de stora uplysningar desse tiders Skrifter lämna oss uti all slags Bitterhet.

I. CAP.



I. CAP.

Historiskt.

I. §.



Mösa, Lat. *Pilea*, a) Gallice Bonnet, b)
 Germ. *Mütze* är en slags Hufvud-
 bonad, tjänlig att bruka både Ratt och
 Dag, Winter och Sommar, Hemma och
 på Resor. Efter desse särskilte bruk äro särskilte slags
Mös-

a) Schenbergs Lexicon; *Svetonius* in vita Caligulae, Neronis, Do-
 mitiani, der flere tilfällen förekomma; då Mössor blifvet brukade.
 Item *Rosinus* In Antiquit. Roman. Om Trållarnas ursprung och kån-
 neteckn. Om *Marii* och *Catilinas* Mössor kan läsas *Diction. Ency-*
clopedique och *Ciceros Catilinaria*.

Om Grekerna haft sig bekante Mössors bruk kan ej med wisshet sägas,
 åtminstone finnes icke något ord här om uti *Ocellus Lucanus* περί τῶν
 πέντων.

b) Vid. *Diction. de l'Academie Franc. Art. Bonnet*. Uti *Lutrin* Chant 1.
 säges om *La Discorde*.

A ces mots d'un BONNET couvrant sa tête enorme.

Elle prend d'un vieux Chantre & la taille & la forme, &c.

Likaledes i samma sång om Lättkastningen. --

Aussi tot trente noms, sur le papier tracés,

Sont au fond d'un BONNET par billets entassez.

Uti *Histoire General des Jesuites*, *Ildefonse*.

Theatre Jesuitique, *Chronica Carthusiana* m. fl. finnes ganska
 mycket anført om Mössor.

5

Möbor antagne, t. e. Truntimmers Möbor och
 Peruque Möbor brukas om Dagen, men Filt-
 Möbor om Natten, som detsföre kallas Matt-Mös-
 for, och deraf kommer det ordspråket at tala i Matt-
 Mösan, hwilket passar sig til dem som ej weta hwad
 de tala, ty Mösans tjocklek förhindrar dem at wäl
 kunna höra, stundom ock at förståndigt tänka.

2. §.

Ordet Mösa deriveras efter en del Lärdes me-
 ning af Mö = sa, det är Möden sade det; men som än-
 nu oberwist är om denna kosteliga Hufwud bonad blifwit
 antingen af en ogift Slicka eller någon annan hederlig
 Qwinna upfunnen, ty kan jag för min del ej heller bi-
 falla denna meningen, hwilken utomdes af flere förka-
 stas. Sontagen i sin Sonetags-Postille, Loccenii An-
 tiq. Sviogoth. p. 28. Burchii Geistliche Rauchwärf,
 p. 300, Vockerodt von dem Mittelbdingen, samt Dry-
 selius i Luna Turcica. Jag är deremot aldeles ense
 med den Lärde Isländaren Wargi Veum, hwilken



hänleder detta namnat ifrån Mus på Swenska Råt-
ta, ett slags odjur som til myckenhet finnes i de Nordi-
ska Länderna c). Denne Auctor talar här om således uti
Queenmals 10 Cap. hwilket på wårt språk öfversatt,
lyder som följer: Och framträdde Drottningen
(Sigrid Storråda) klädd uti en röd Silkes Kläd-
ning, hafwandes på Hufwudet en Musa af
rödt Skarlakan, des Dron woro ludne, men
swantsen, som hängde i Nacken war af ågta
Pärlor. Här af synes altså, att både namn och Skap-
nad bestyrka derivationens riktighet och att en Mösa
i de äldste tiderna kallades en Musa och liknade til utseen-
det en Mus d). Enär denna Skapnad blifwit förän-
drad,

c) Vid. Adamus Bremensis in vita Ansgarii, p. 20. Snorro
Sturlesons Heims Kringla m. fl.

d) Om Chinefernas Moi - so - jong, talar FOHI således: Tsai
rien ong - to, xuën chim on - go - sie - long - on - go caan nej bin
hien kium, Moi - so - joun leang - eller efter Pere du Haldes
uttolkning, att de woro, som ongo - sie - long - on - go, eller ett
slags Foglar, som liknade Swanor eller Gänder.

Att Mössor hos Judarna i gamla Testamentet woro bekante, bewises
tydeligen af Targo Talmudico der det heter: עלם אחר לו ולא
עלם אחר לו ולא קופ אלו לשא זריח eller Respondit Cain &

drad, därom gifwes ingen uplysning; men att namnet
 sedermera för mera behagelighets skull, förbätets först til
 Mösa och sedan til Mösa, det tillstrifwes en sednare
 mer uplyst tid.

3. §.

Den äldsta Grunttimmers Mösa i Norden, som af
 Antiquarier omtalas, är den nyssnämnda Drottning
 Sigrid Storrådas. Formen af den samma behagade ei
 des efterkommande, hvarföre den ock på flere sätt af
 Håf-Grunttimren förändrades; ty den sänne hopen äg-
 de då ej tillstånd att bruka Mösa, utan måste alltid gå
 med utslagit hår flipt efter tråskål. Redan uti Sten-
 kils tid brukade Damerna så vida Mössor, som våra
 Pouch-Bålar, och uti Svercker Kålsfons tid, woro
 de ej större än denna tidens Präst-Calotter: så ändrade
 sig modet inom ett Seculum. Här om kan vidare läs-
 sas *Lucas Mutzenfelts Tractat von den Kopfkleidun-*
gen der Nordischen Weibern in anfang Des Christen-
thums,

tetigit caput suum pilea rubra. Vid. *Moscoputi* Judaismus dete-
 ctus Hamb. 1664 p. 52. *Mosis Maimonidis* in Talmud p. 63 - 72.
Seldeni Uxor Hebraica Fr. 1673. p. 81.

thums, hwarest och flere sorter Huswudbonader finnas
uti Träschnitt aftagne.

4. §.

Manfolken buro och Mössor, men här om får ta-
las uti Afhandlingens andra Capitel. De brukades i
början til at förwara ett swagt huswud ifrån Köld och
flere olägenheter. Se *Stillingfleet* Discourse concer-
ning the idolatry of the church of Rome. p. 211. men
sedermere blef deraf en Gränlat; och upwårte granna
Mössor i alla Stånd; såsom Niss-Mössor, Präst-
Mössor, In- och Utländska Mössor.

5. §.

St. Ursula, Abedilla i Sigtuna Klostet omta-
lar i sina Revelationer, at et Beläte dersammastades,
som hade på Huswudet en stor Trä Mössa, en gång talte
följande ord: Uti Swea och Götha Landom,
kommer en tid, då många Mössor brukas, och
de göra dem galne, som dem bruka; och det
blifwer en ond tid, hvars life icke warit.

Se

) * (

9

Se desse Uppenbareller tryckte uti Arngrim Runaskårares Saguflocker II. Cap. e).

II. CAP.
Politiskt.

I. §.

Sedan nu bewist blifwit, at Mössor äro en Alderdommens Huswudbonad, a) samt des öden af de tro-
B wär

e) Swad Bredenback i Collectiones Sacrae, och Kornmannus i sitt Diatribe De Miraculis, anföra om en Mössa, som i Ragwald Knap-höfdes tid uphåst sig til Astronom och uti denna Wetenskapen hyst besynnerliga satser, såsom: at Månen icke behöfde låna sit ljus af So-len: at Stjernorne woro öfwerflöds Waror, och borde derföre in-dragas til understöd för Månen m. fl. dårskaper, lämnar jag derhån; åfwen som det synes lika trowärdigt, at Drottning Margareta genom en Mössa fått uppenbarelse om de tre Nordiska Kronornas Förening, hwilket uti Noterna til Vita Israelis Erlandi, berättas.

Se vidare här om Gejerus De Superstitionibus, Henkmejer von Se-gensprechen, Vassowii Vitis Aquilonia, samt L'Histoire des Fous p. St. Domingo, Lionska uplagan.

a) Til Mössans heder kan förut nämnas at et Folk uti Natolien varit, som några hundrade år för Christi Födelse skal dyrkat Möss-san som en Gud: Euripides in *Herc. Fur.* v. 1341 & seqq. talar således om den dyrkan, som detta Folket gäfwit Mössan:

Η^ν χρυσότεκτον ἐλεφαντίνου τύπου,
Θυσίας τε τοῦτοις, καὶ καλὰς πανηγύρεις
Περχόμεναι, ὄντας εὐσεβεῖν νομίζομεν.

wärdigaste Auctors Skrifter ädaga lagde, återstår, at i detta Capitlet wisa Deras Förtjenster emot Fäderneslandet, som i äldre och sednare tider nyttjat denna Prydnad.

2. §.

Beträffande Mörsors bruk af Mans Personer, är wäl omist wid hwilken tid det i wår Falla Nord tagit sin början; troligast synes likwäl, at bruket deraf är sednare än hos Fruntimren, hållet så länge dess Skapnad liknade en Mus, den samma ej med någon nytta af Männerna antagas kunde, som behöfde den endast til Huswudets bewarande ifrån köld se Cap. I. §. 4. Sannolikast är altså, at räkna deras första början ifrån Stenkils tid, då wida Mörsor anlades, af hwilken tanka Herr Mutzenfelt ock är; se Loc. Cit. It. *Santinelis Raccolta Svezia* p. 200, *Moreris Dictionaire* Art. Svede, *Peringschölds Monumenta Uplandica*, *Basnage Hist. de l'Eglise* p. 158, *Boxhornii Chronolog. Universalis* p. 380. seq.

3. §.

Peder Oxtand e) en gammal Norst Auctor påstår

e) Se Dess Saguslocker tryckte i det Norste Hirdskra-Köpenh. upslagan.

står wäl, at Möpor woro i Hedendomen en Prydnad, som wid högtideliga tilfällen brukades, hwadan han ock föregifwer, at Ingiald Illråda brukat Möpa den dagen, han hölt drickes-gille med Fylkis Konungarna, som han låt upbränna; men som denna berättelsen ej låter tro-
lig, ty anse wi ej eller den samma för pålitelig f): Swårtom torde kunna bewisas, at utom Fruntimrens Musa eller Mösa, fants då ingen Mösa i Norden g).

4. S.

Lika opålitelig är den berättelsen Isländaren Sig-
vard Skald anförer uti *Dagamaal III. Cap.* at Swea
Konungen Knut Ericsson brukade Möpa då han år 1167
dödade Kong Carl Sverkeron på Wisingsö; äfwen at

B 2

Sver-

f) Den som wil läsa en både qwick och grundelig wederslägning emot denna hypothese, kan finna densamma uti *Histoire des Martelaren*, Dord. 1612. *Hoe von Hoeneggs Fests Postilla*, Leips. 1520, *Joh. Magni Hist. Sviogoth.* p. 364, *Labbei Harvologia Angelica*, London 1600 p. 512. *Krantzii Metropolis Francf.* 1590, samt *Schedæ Arii Sacerdotis* och *Erici Olai Meditationes in Ingialdum Illråda*, tryckte bafester *Deutschmanni Kirks* och *Keser Historie*, Helmst. 1700. in fol.

g) *Hadorphii Rim-Krönika*, samt *Kobierschivitschis Hodosophus Historiæ Septentrionalis*.

Sverker Carlson har Mösa på Hufwudet när han 1205
köt Hålså Kong Knuts Barn på Elgarås.

5. S.

Att Mösor i Norden och i synnerhet i Sverige
först uti 13:de Seculo blifwit brukade af Förfamare så-
som Prydnader, derom intygar en trowärdig Antiqua-
rius Björn Järngryter i des Nordiska Strids-
och Enwiges Sagor. Denne Björn lefde ännu wid
slutet af 16:de Seculo, såsom en gammal och utleswad
Man och skrifwer här om uti 3 Boken 6 Cap. således:
Då Birger Jarl drog til Strids emot Felt-
ungarna, som bestridde Konung Waldemars
Mått til Riket, satte han en stor Mösa på sitt
Hufwud, hwilken han ej aflade förän de (med
list) blefwo fångne och dödade. Uti samma Boks
8. Cap. läses, at Konung Birger åfwen bar en
Mösa på Hufwudet den dagen han tog sina
Bröder Eric och Waldemar til fånga, hwil-
ken

fen han ej heller aflade, förän de blifwit thjal-
 hungrade. Uti 10 Cap. berättas ock at Konung
 Magnus Ericsson brukade en hederlig Mössa
 den dagen han bortskänkte Skåne, Halland och
 Blekingen til Danska Konungen Waldemar,
 hwilket förmenes derutas händt, at Danna Konungen be-
 römde denna Huswud-bonaden, som den kosteligaste i
 Norden. Magnus måste sedan i alla sina dagar bära
 det namnet Smek.

6. §.

Under de Utländske Konungars Regering i Swe-
 rige uti 15 och 16:de Seculo woro Mössor i mycket bruk.
 Ingen bar dem högre och pråktigare än de Andelige Fä-
 derne. Swerflödet tiltog så mycket denna tiden, at
 Konungarnes Tyfke Fogdar och ämbetsmän för anseen-
 det skuld brukade stora och tjocka Mössor, så ofta de wil-
 le plåga Städer och Landsbygd med Punninge-brist,
 Gården och Beskattningar *b*).

B 3

7. §.

b) Hårom kan vidare med särdeles upbyggelse läsas: *Krakevitz Ach-*
tenmösliger Bericht von Schweren Zeiten: Buschovii Vesper Predi-
gen p. 14. Aresander om Landsplågor, Leporius Nachricht von
Reductionen, och Acta Länsmanniana.



7. §.

Uti Konung Carl Knutsfons tid funnos uti Sverige stora Hårar, som buro Mössor. Det woro ock de samma som år 1457 och 1464 satte honom ifrån Kronan; Dessas Anförare kallades Stor-Mössor och Tjock-Mössor, af den tjocka Huswud-bonaden de framför alle andra brukade uti desse wigtige hwärf.

8. §.

De förnämste denna Tidens Tjock-Mössige Generaler woro Riks-Råderne Magnus Gren, Ifvar Axelsson Tott, Eric Carlsfons samt Arke-Bisfopen Jöns Bengtsfons til Salestad i).

9. §.

Den Andelige Fadren lyste åfwen under Sturarnes Riks-Styrrelse uti samma Huswud-bonad, samt öfte sitt anhang med både Danske och Swenske Män, som alle buro Mössor. De undertryckte sitt Fädernesland, hatade Friheten och Medborgares wälmåga, samt qwäfde alt Förnuft och all Idoghet.

10. §.

i) Diarium Strengnesense, i Kongl. Bibliothequet.

10. §.

Denne Systeme bibehölts af den efterträdande Prelaten Gustaf Trolle. Han bar i sin tid den anseeligaste Mössa, som funnits i Sverige, hwilken han ej heller aflade förrän han upfyllt sitt ändamål, efter hwilken tid hans Huswud wäl behöfde någon hwila af en så ofantelig tyngd; dock förwarades af Trollen så länge han lefde uti denna Huswud-bonaden des farliga stämplingar emot Landsmän och Fosterjord.

11. §.

Näst Arkie-Biskopen woro Didric Slaghök, Claes Bilde, Biskop Otto Svinhufvud och Jöns Beldenack de största samtida Mössbärare. Deras Minne lefwer ännu uti hifselig åminnelse hos Swenska Folket, som frälsat af Gustav Ericsson ifrån Tråldomen, så när aldeles utrotat alla öfwerblefne Möss-bärare och Möss-makare.

12. §.

Ifrån denna stund räknas Mössors bruk ibland Swenske Män för föragtligt, särdeles wid Möten och
Her.

Herredagar. Men som et elakt frö kan länge ligga qwar i jorden innan det groer, så har ock Möß=modet, under Gustavianiske och Carolinske Konunga Årtterne stundom genom wiså tilfälligheter uplifwats; hwilket at beskriwa min swaga insigt ej tillåter, utan öfwerlämnas det samma åt stickeligare hand at utföra.

III. CAP.

O e c o n o m i s k t.

I. §.

At Mößor uti Hedendomen brukades, är uti det föregående utförligen bewist; wåre äldste Förfäder hade dem ej heller nödige på en tid då hårmårten war starkare, än den nu är; men sedan den, äfwen så wäl som Skåggwårten, kommit i aftagande, blef nödigt upfinna medel, hwarigenom et swagt hufwud ifrån förkyllning förwarras kunde.

2. §.

Swenska Folket i Hedentima, starke och hårdade, buro en Glåm på Hufwudet, då de gingo i Hårnad eller på Jagt; hemma åter suto de med bart Hufwud för en Eld.

Eldbrasa. Mösa war altså ej nödig förrän Österbruk
och Skogsrödjande påtänktes, ty at föra Plogen och
fälla Masttrån med Hjälm på Hufwudet passade sig el.
Se Pancirolli Impossibilia. p. 32.

3. §.

Man's Möskorna i Norden woro förmodeligen i
början af ludne Skin sammansyddde; men om de warit
sydde med Trå eller med smala Strängar af Kreaturens
Larmar kan ej med wisshet sägas, ej heller äro de Lärde
derom ense a). Som Synålur uti första Christendoms-

C

tiden

a) *Boulangér L'Antiquité dévoilée p. 468, Cragii Dissert. Epistol.*
De Sandaliis veterum Sviogoth. i Noterne. Chauffepies Supplem.
au Dictionaire de Bayle 3 Tom. p. 504. Saxo Grammaticus, och
Lucas Osiander hafwa med särdeles stickelighet wedderlagt *Scuropolus*
och *Schuffelhaverus*, som i sina Schediasmata påstådt, at dessa Möskor
for woro af Tråd.

Öfwer detta wigtiga ämne upkom en hård strid i början af detta Seculo
wid Academien i Heidelberg, som fördes å ömse sidor med mycken
håstighet. Rechenberg i Leipzig och Bösen i Heidelberg woro i
synnerhet utmärkte, och berättas det uti *Fuxii* *Buß-Leitende Gedan-*
ken, at *Rechenberg* blifwit död af förargelse, då han fått läsa Bö-
sens *Tractat* i detta ämnet, under Titel af *Nun oder Niedermahls*,
sive *Anti-Rechenbergius Redivivus*.

Uti *Pilea-Sophia Horbi-Bösio-Rechenbergiana*, *Francf. 1709* fin-
nes denna twistighet ganska stickeligen utförd, äfwen, som i *Querelles*
Litteraires Tom. 2. p. 156.



tiden woro obekante, är ock osäkert med hwad Instrument de samme i Sömmarne blifwit hopfäste, til äfventyrs har en sticka af hårdt tråd med öga på blifwit brukad b).

4. §.

Sedan Handel med Utländske mer och mer kommit i bruk, infördes äfwen i Norden Mössor både af Ull och Silke gjorde: Det hade ju aldrig warit möjligt, uti et Land utan Fabriquer och Handaslögder, at kunna försä alla dem med Mössor, som uti 15 och 16:de Seculo pröfwade sig wärdige, at bära en så förträffelig Hufwud-bonad c).

5. §.

Det som i början ansågs för nödvändigt blef sedermera

b) Se Mützenselt loc. cit. äfwen hwad i Schneidero-Logia Obscurorum virorum anföres om Matt-Hufwor. - -

Hwad Paracelsus in Lipsanographia och Protototus in Δουλειαι ὁμοιωλελευτον, anföra, grundar sig mera på gisningar, än stål. Se Peireisciis de Præadamitis, och Thummius de Ufu Femoralium in Conviviis veterum.

c) Picinelli Mundus Symbolicus in 4:to. Nordberg St. Claræ Minne in fol. Kettil Bengillsars Saga, tryckt efter Skåne och Dalelagen. Fenerbornit Geistliche Krambud, p. 226. Hespelis Ε'πος Ο'λαμβινός, Han. 1600. En Samt Christens Matthuswa, p. 64. Hassenrefferi Vindic. Sept. p. 528.

mera en Prydnad; Rolden twingade Förfäderna, at
anlägga Ludna Möbor; men sedan strickade och wäfsde af
alla slag införskrefwos, uppkom den seden, at hwar och
en, som wille lysa öfwer allmänna hopen, förskaffade sig
en kostelig Huswud-bonad. Sagorna berättat ock, at
månge gemene sällar buro stora Möbor på den tiden d).

6. §.

De störste och måst lysande Möbor woro försedde
med Tofs i ändan, öfwen ock alla Broderade med Guld
och Silke, som skulle anses för hederliga. Stundom wo-
ro de både fodrade och stoppade, ei för nyttan, utan för
anseendet. Uti Refil Jönsöns Möbstrå finnes
mångfaldiga slag aftagne.

§ 2

IV.

d) *Revelationes* St. Brigittæ p. 604 Konunga och Högdinga Sty-
relsen in fol. p. 18.

Focks Lexicon Curiosum, Linc. 1728. p. 104.

Gæbelius In Aug. Confess. 1594.

Schlemmii Creus, Schule, p. 304.

Theophylacti περί πολέων. 1606.

Winstrupii Comment. In Math. Tom. II. Lond. Scan. 1646 p. 1010.

Bibliander de ratione Com. Linguar. p. 34 - 40.

Cabbala Deuudata, Shultsb. 1524. p. 74.



IV. CAP.

Moraliskt.

I. §.

Som Moralen är en i sednare tider utarbetad Wettenskap, ty kan väl ej eller deraf göras tillämpning wid närvarande vigtiga Öinne. Vi nöje oss altså dermed, at uti detta Cap. allenast anföra ströddelmmärken. wid de forðne Swiogöternas seder.

2. §. Innan bestrefwen Lag utkom i Norden, woro alla Strids-Wapen, samt Hjälm, Sköld och Brynja lyfte i Helgd; Eho dem borttog eller ofredade, borde anses för hvars mans Ridning. Detta blef äfwen sedermera infört uti den äldsta Uplands-Lagen med tilläggning: at ingen fördrifte sig röra Mans eller Öwinnos Huswud och hwad på Huswudet bäres wid 10 Markers pligt.

3. §. Uti gamla Westgötha Lagens 10 Cap. såges uttryckeligen: Hjälm och hwad annat på Huswudet bäres, ware frilyst, den det frjäl pligte 4 Marker rent Silfwer, och gifwe det stulna åter; den som rör ene Öwinnos Huswud, förwärkte sin Landsrätt. Som all Huswudbonad härunder begripes, bör detta Lagens rum utan twiswel och förstås om Mösa, sedan densamma kommit i bruk.

4. §. Som våre Förfäder woro måne om renlighet, ty hafwa förmodeligen de gamlas Mössor äfwen altid varit af smygaste slaget. Detta war så mycket nödwändigare, som Mans-Personer aldrig togo af Mössan, då de woro i Samwäm, utan lyfte då som måst uti sin dyrbara Huswudbonad. Ofta skaffade en wacker Mössa des ägare större anseende, än han förtjante, hwilket likwäl war et af den tidens största misbruk.

5. §. Häraf kommer det hos oss ibland Prästerskapet införda bruk, at ej taga af Galotten för någon menniska, hwilken berömliga sed wi ej omröra wiljom, såsom hit icke hörande; och härmed slutas denna Lärda Afhandling om Forntidens kåraste Huswudbonad

M o s s a n.

108 1/2 ark. m. y. Ego
5 ark. 32 - 50 } 48.00
11 y. aote. in binden 5.
La. N. 45.10

